

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет природничих наук
Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 3. Історія агрохімії і ґрунтознавства

Освітня програма Агрономія

Спеціалізація (за наявності) Агрономія

Спеціальність 201 Агрономія

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “_23” серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія агрохімії і ґрунтознавства
Освітня програма	Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	Агрономія
Спеціальність	201 Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 18 год. Практичні заняття – 12 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Метою курсу «Історія агрохімії і ґрунтознавства» - формування цілісної уяви і знань про історичні етапи розвитку наукових досліджень в агрохімії і ґрунтознавстві, розгляд різних схем періодизації, виокремлення найголовніших досягнень та видатних вчених-ґрунтознавців та агрохіміків.

Основними завданнями вивчення дисципліни “ Історія агрохімії і ґрунтознавства ” є:

- проаналізувати головні етапи науки та узагальнити поступово нагромадженні знання з історії ґрунтознавства та агрохімії за весь довготривалий період;
- розглянути різні схеми періодизації; розкрити сутність фундаментальних методологічних засад;
- знати особливості формування методологічних принципів та концептуальних підходів генетичного ґрунтознавства в Україні;

- показати, що сучасна агрономічна наука є надзвичайно динамічною, вона розвивається як наука інструментальна та наука раціонального управління природою, тому безперервно збагачується новими підходами, ідеями і теоріями.

Компетентності

ІК Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК3. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність спілкуватися з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей).

ЗК10. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

СК1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництва, землеробства, селекції та насінництва, агрохімії, плідівництва, овочівництва, ґрунтознавство, кормовиробництва, механізація в рослинництві, захист рослин).

Програмні результати навчання

ПРН3. Володіння українською та іноземною (на вибір – англійською, німецькою, французькою та ін.) мовами, зокрема спеціальною термінологією для проведення літературного пошуку.

ПРН5. Здатність демонструвати знання і розуміння ботаніки, мікробіології, генетики, фізіології рослин та екології в обсязі, необхідному для освоєння загально- та спеціалізовано-професійних дисциплін.

ПРН25. Вдосконалювати знання і навички за допомогою довідкової та нормативної літератури, відповідної документації для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з професійною діяльністю.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Історія розвитку агрохімії у зв'язку з розвитком землеробства.	Ознайомитись історією розвитку агрохімії у зв'язку з розвитком землеробства.	Тести, питання
2.	Наукові дослідження К. А. Тімірязєва і П. А. Косовича	Дати аналіз та значення науковим дослідженням К. А. Тімірязєва і П. А. Косовича.	Питання
3.	Зародження і розвиток агрохімії в кінці XVIII на початку XIX століть.	Ознайомитись з презентацією історія розвитку агрохімічних знань, основні постаті в історії.	Тести, питання
4.	Теорія живлення рослин академіка Д. М. Прянішнікова	Проаналізувати значення теорії живлення рослин академіка Д. М. Прянішнікова.	Питання
5.	Розвиток агрономічної хімії у другій половині XIX – на початку XX століття.	Ознайомитись з розвитком агрономічної хімії у другій половині XIX – на початку XX століття.	Тести, питання
6.	Академік О. І. Душечкін – основоположник агрохімії в Україні	Значення наукових робіт академіка О. І. Душечкіна в агрохімії.	Питання
7.	Д. М. Прянішніков – основоположник агрохімії.	Знати хто Д. М. Прянішніков, його вклад у агрохімію.	Тести, питання
8.	Зародження знань про ґрунт у Київській Русі	Дати характеристику знань про ґрунт у Київській Русі.	Питання

9.	Сучасний стан аграрної науки.	Вивчити сучасний стан аграрної науки.	Тести, питання
10.	Актуальні питання історії українського ґрунтознавства	Визначити актуальні питання історії українського ґрунтознавства.	Питання
11.	Передісторія ґрунтознавства.	Розглянути передісторію ґрунтознавства.	Тести, питання
12.	Г. Г. Махів і його наукова школа. Монографія «Ґрунти України»	Розглянути монографію «Ґрунти України».	Питання
13.	Виникнення сучасного генетичного ґрунтознавства.	Вивчити головні аспекти виникнення сучасного генетичного ґрунтознавства	Тести, питання
14.	Диференціація та інституціоналізація ґрунтознавства на початку ХХ століття.	Ознайомитись з диференціацією та інституціоналізацією ґрунтознавства на початку ХХ століття.	Питання
15.	Ґрунтознавча наука наприкінці ХХ початку ХХІ століть.	Ознайомитись з ґрунтознавчою наукою наприкінці ХХ початку ХХІ століть.	Тести, питання

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Практичне заняття	30
Лабораторне заняття	0
Самостійна робота	10
Контрольна робота	10
Індивідуальне завдання	0
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																Разом	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
Лекції																		0
Практичні з-тя		5		5		5		5		5		5						30
Лабораторні з-тя																		0
Самостійна р-та																10		10
Контрольна роб.													10					10
Індивідуальні завдання																		0
Екзамен/Залік																		50
Всього		5		5		5		5		5		5	10			10		50

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вергунов В.А. Українське ґрунтознавство: історія становлення та розвитку у наукових школах, інститутизації і періодизації / В. А. Вергунов // Історія укр. науки на межі тисячоліть: зб. наук. пр. Вип. 24. С. 46-79. 2. Назаренко І. І. та ін. Ґрунтознавство: Підручник.- Чернівці, 2004. 400 с. 3. Тихоненко Д. Г. Ґрунтознавство в Україні: історія та сучасність: монографія / Д. Г. Тихоненко, В. А. Вергунов, М. О. Горін, Н. М. Новосад – Х.: Майдан, 2016. 452 с. 4. Волощук М. Д. Історія ґрунтознавства в Карпатському регіоні. Матеріали монографії «Ґрунтознавство в Україні: історія та сучасність» Х.: Майдан, 2016. 452 с. 5. Волощук М. Д. Етнокультурна спадщина Прикарпаття – Івано-Франківськ «Лілея-НВ», 2016.-153 с. 6. Соловей Г. М. Історія агрохімії і ґрунтознавства: конспект лекцій. Івано-Франківськ, 2015. 55 с. 	

7. Контактна інформація

Кафедра	Лісового і аграрного менеджменту, адреса вул. Галицька 201, каб. 107, (0342) 59-61-66 ; (0342)59-61-72 , https://kag.pnu.edu.ua/ , електронна адреса klam@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Григорів Ярослава Ярославівна
Контактна інформація викладача	klam@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності, Положення про запобігання плагіату у ДВНЗ «прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; отримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
Пропуски занять (відпрацювання)	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvanna_nove2.pdf
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про

	<p>порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuвання_nove2.pdf</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Діяти відповідно до Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf</p>
Додаткові бали	<p>Студент може отримати додаткові бали відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuвання_nove2.pdf</p>
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта зараховується відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf</p>